

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL III.

Nr. 60.

Brașov, Mercuri 15 (27) Martie

1889.

„Gazeta” țere în sic-oră și
Abonamente pentru Anul J-Ugară
Pe unu anu 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unu anu 40 franci, pe șese
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țtru și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe unu anu
10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dușul în
casă: Pe unu anu 12 fl., pe
șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atâtă abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Brașov, 14 Martie v.

Amă dișu, că ați vomă da por-
tretul fișpanului Banffy dela Bis-
trița.

Ca să și-lă potă cineva infățișa
n'are decât să cetască cea mai
nouă poruncă, ce a dat'o „comite-
tului administrativ al fondurilor
scolare centrale” din Năsăud.

Față cu despotismul cinic, ce
vorbesce din fiecare rând al
acestui ucăz fișpanesc, este cu
totul indiferent de a sci decă
celă care l'a dat și de statură
mică, ori mijlociă, ori mare, decă
e blond și s'au ocheșu.

Destul că fișpanul Banffy e
după chipul și asemănarea admi-
nistratorilor de „model” ai ma-
ghiarismului violent.

E făptura lui Tisza Kalman.

Intrinsul se oglindează regimul
personal, ce l'a introdus acest
ministru de când e la putere. Br.
Banffy e prototipul agenților abso-
lutismului parlamentar, care sub
masca constituționalismului nu ur-
măresce decât poftele și avanta-
gele puterii, întemeiându-se pe re-
lele moravuri și deprinderi ale șo-
viniștilor unguiri moderni. Este
în miniatură, ceea ce e în mare
stăpânul său Tisza, a căruia por-
tret l'a schițat în decursul des-
baterii asupra legii militare așa
de nimerit prietenul lui de odi-
nioră Balthasar Horvath.

In adevăr, br. Banffy Dezső
a introdus în comitatul Bistrița-
Năsăud regimul personal cel
mai nerușinat.

Dându-i-se un fel de *carta
bianca* ca comisar regesc, pentru
el constituțiunea și legile nu mai
erau decât un paravan, îndē-
rētul căruia se și potă mulțami
poftele șovinice impunându-și
voința sa în mod despotice.

Și-a pus în gând Banffy nici
mai mult nici mai puțin, decât
a regula afacerile tondurilor nă-
sădene astfel, ca ele să ser-
vescă ca mijloc, spre a face din
grănițerii români de odinioară nise
panduri ai maghiarismului.

Și trebuie să și-a făcut soco-
tela așa, că fiind Năsăudenii fi
de soldați vor ști să asculte de
porunci, și astfel lăsându frul
firi sale despotice, a dat și dă
mereu la porunci, care de care
mai vătămătoare legilor, drepturi-
lor și libertății poporului român
năsăuden.

O astfel de poruncă, vred-
nică de a sta alături cu ucăzurile
despoților muscălesci, este urmă-
toarea, care trebuie să imple de
ingrijire pe ori-ce Român, că-
ruia îi zace la inimă binele și vii-
torul nației sale:

Dela fișpanul comitatului Bistrița-Năsăud.

Onoratalui comitet administrativ
al fundațiilor scolare centrale din
ținutul Năsăudului

în Năsăud.

În urma raportului de sub nr.
31—1889 vă avizez, că pe calea respec-
tivului curatorial se dispune, ca fiacă
invțător poporal dela școlele ele-
mentare fundamentale, ținându-se de pla-
nul de invțăment ministerial edat
prin Escelența Sa d-lu ministru pentru
școlele populare elementare nemaghiare,
să propună limba maghiară în legătură
cu fiacă obiect de invțăment.

Să se propună în fiecare clasă ver-
sur și cântece (poesii populare) ungu-
resci și la gimnastică exercițiile să se
facă și la comandă ungurescă. Și când
la propunerea geografiei se face deose-
bire de confesiune și naționalitate, ne-
părat și în mod convingător să se
arate, că deși naționalitățile se deosebesc
unele de altele, în patria comună însă,
în Ungaria, numai o națiune există și această

este cea maghiară, așaderă locuitorii ace-
stei țeri se deosebesc cu privire la reli-
giune și naționalitate, dăr cu privire la
calitatea de cetățeni ai statului se unesc,
deorece toți suntem cetățeni ai statului
maghiar.

Astfel sunt cetățeni de stat ma-
ghiar de confesiunea gr-catolică, gr-
orientală, evang. luterană, evang. refor-
mată, romano-catolică și de alte confe-
siuni, și sunt cetățeni de stat maghiar
cu limba maternă (de naționalitate) ger-
mană, română și altele.

Din acesta puteți vedea, că eu pe
lângă aceea, că pun mare greutate pe
însușirea *limbei patriei maghiare*, a sta-
tului maghiar, nu de mai puțină însem-
nătate consider consolidarea acelei cu-
noscințe a școlarilor, cumcă ei sunt
fii statului maghiar, *acestei patrie ma-
ghiare*. Astfel datorința inomisibilă a
invțătorului este și deșteptarea spiritu-
lui patriotic. Pe invțătorul, care nu
va procedea în sensul acestei dispozi-
țiuni a mea, îl voi pedepsi pe cale dis-
ciplinară, eventual îl voi destitui din
post.

Din consemnările așternute în pri-
vința etății școlarilor am ajuns la
trista convingere, că neglijanța a con-
ștințea pe copii să începă cercetarea
școlei la etatea obligată și de aici sus-
pitionez, că vreți cu ori ce preț să
vă subtrageți dela obligămentul impus
prin lege, deja forte adeseori accentuat
de mine, de a vă subimpărți școlele în
cursuri de șese ani (în șese clase). Dăr
decă în privința acesta nu voi vedea
nic în viitor o îmbunătățire în nisui-
țele d-vostre, voi fi necesitat pentru
cerbicoșia d-vostre a trage la răspundere
în cel mai serios mod pe președin-
tele comisiei administrative, apoi pe
curatoratele școlare și pe invțători, și
incă dintre acești din urmă în prima li-
niă pe directorul.

Și când permit, că la scriere și
cetire este a se pune deosebită ingrijire

pe compunerii în limba ungurescă, rela-
tivă la obiectele de invțăment voescă
acum cât se potă mai pe scurt a face
numai câteva observări:

1. În classa a 3-a și a 4-a a școlei
de băeți din Năsăud sunt a se intro-
duce asemenea exercițiile în vorbire și
cugetare, lăsându-se afară studiul is-
toriei.

2. În planul de invțăment din
Sângeorgiu românesc ar fi trebuit
să se deosebescă materialul de invță-
ment din classa a 3-a de materialul
de invțăment din classa a 4-a.

3. Invțătorul din Telciu, Alexan-
dru Popu, ar fi fost dator să și speci-
fice materialul de invțăment.

4. În classa a 3-a a școlei din Za-
gra, la propunerea geografiei să nu vă
estindeți mai departe decât la cunos-
cința comitatului, ăr cu atât mai virtos
să vă abțineți dela propunerea biografie-
lor istorice, căci după experiențele mele
acesta s'a obișnuit a se face cu ten-
dință politică neiertată. În fine vă fac
cunoscut, că planurile de invțăment
le-am dat inspectorului reg. de școle
pentru a le folosi oficial în cercul său
de influință.

Bistrița, 11 Februarie 1889.

Br. Banffy m. p.
fișpan, comisar regesc.

Valea-Bistriței, 18 Martie 1889.

După cum se știe, de câți-va ani de
dile comunitatea de avere grănițărăscă
din Năsăud se află sub stări excepțio-
nale. Părintesca stăpânire ungurescă sub
pretext de regulare a afacerilor noastre
— când nu era nici o trebuință, bună-
oră ca și la frații Caransebeșeni — a
numit pe fișpanul-păș Banffy ca co-
misar cu putere nerestrinsă peste această
avere. Cumcă ce isprăvuri a s'evșit
în această calitate o șcimă cu toții, ba
în mare parte vii mărturii sunt și co-
lonele acestui prețuit djar.

Cu puterea ce i-s'a incredințat,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(7)

CARMEN.

— Novelă. —

Ca să mă hotărăsc, nu mi-a trebu-
it multă ostenelă. Mi-se părea, că vi-
eța acesta legendară și independentă mă
pote lega mai strins de ea. Credeam
că de aici înainte pot fi mai sigur
de iubirea ei. Adese-ori audiam despre
contrabandiști, cari umblau prin întreaga
Andaluzia călărind fiă-care în mână cu
carabine și pe șeuă cu iubitele lor. Pă-
rea, că mă vedu suind și scoborind
munții, alături cu frumoșă țigancă. Când
ii povesteam despre asta, își puneau
mâna pe inimă, dicend că nu pote fi
un lucru mai frumos în lume, decât a
tăbări noptea în loc liber, când fiă-
care bărbat se ascunde în cortul său
cu nevasta lui.

„Decă acuși voi fi cu tine în mij-
locul munților”, i-am dișu, „atunci
voi fi sigur de tine. Acolo nu va mai
fi locotenent...”

„Tu ești prea fricos”, mi răspunse
ea. „Cu atât mai rău ar fi pentru tine.
Cum poți fi așa de... nătărău? Nu veți
că te iubesc căci nu ț-am cerut nici-
odată bani?”

Când imi vorbea astfel, mi-ar fi
plăcut să-i sorbă răsufarea. Dăr ca să
nu sporesc vorba, Carmen imi câștigă
vestiminte civile și, nebăgat în seamă de
nimeni, am eșit din Sevilla. Am mers
în Jerez la o vëndătoare de aniseta, i-am
predat o scrisore dela Pastia. Aici se
obiceșuiau a se aduna contrabandiștii. Am
fost prezentat acestor omeni și condu-
cătorul lor Dancaire mă primi în ceta lui.
Ne-am dus în Gancin unde m'am în-
telnit cu Carmen. În excursiunile nos-
tre ea slujă ca șpion omenilor nostri
și nu mă sfiesc a dice, că șpion mai
bun ca ea dăr niciodată n'a fost pe
lume.

Ea venea din Gibraltar și a fă-
cut socoteli cu un căpitan de nae
pentru transportarea mai multor arti-
coli englesi, cari trebuia să-i primim
noi. Noi așteptam articoli seara și după
ce o parte din ei i-am ascuns între
munți, ceialți i-am dus în Ronda.
Carmen a mers înaintea noastră. Tot
ea a fost care ne spunea minutul când
aveam să sosim în oraș. Oblită odată
cea dinteu cale, ceialte ni-au succedut.
Viața de contrabandist era parcă mai
potrivită cu mine, ca miliția; i-am cum-
părat daruri Carminei, aveam bani și
amoresă. Conștiința nu mă neliniștea, fi-
ind că, după cum dice țiganul, : *Sara-*

șia sat pasquital punzava (în mijlocul
plăcerilor nu te ustură riia).

Ceta noastră consta din opt până'n
dece omeni și numai în momente mai
primejdioase ne uneam cu toții; de comu-
umblam câte doi, prin sate câte trei, ăr
prin orașe imprăștiați. Fiă-care din noi
trebuia să știe câte-o măestria. Într'o
nopte ni-am dat întâlnirea lângă
Veger. Eu și Dancaire am sosit mai
iute. Conducătorul nostru se vedea că
e bine dispus. „Cu unul vom fi mai
mulți”, dișe el. „Carmen făcu o fru-
moșă isbendă: își eliberă șoful, care
era închis în Tarifa.” Incepeam să pri-
cep țigănesca, fiind că șofii mei aprupe
numai în limba acesta vorbeau. La cu-
ventul „rom” mi-se stringea inima. Cum,
bărbatul ei, așader are bărbat? — în-
trebai de căpitan.

„Da, pe Garcia cel c'unu ochiu, care
e un țigan tocmai așa de șiret ca și
ea. El era deținut într'o galerie de
sclavi. Carmen într'atata amăgi pe me-
dicul judecătoriei locale, încât câștigă
eliberarea bărbatului său. O fată ca asta
plătesc mult. De doi ani ea lucră la
mântuirea lui, dăr n'a dobândit nimic
pană ce nu s'a schimbat șeful.”

Îți poți imagina cu ce mirare ascu-
tam eu vorbele acestea. În curend
am făcut cunoscință cu Garcia; era una

dintre cele mai înșpăimântătoare figuri
țigănesci din câte am vedut în viața
mea. Sufletul și trupul său era negru;
cel mai mare făcător de rele, din câți
am întlnit de când sunt pe lume. Car-
men venea cu el și când era amē-
doi în fața mea și îl agrăi cu cuvē-
tul bărbat, eram osendit să vedu fixă-
rile și schimositurile lui Garcia. M'am
scărbit și totă noptea nu i-am dișu o
vorbă. Dimineța am plecat la drum,
când etă observăm, că vre-o doispredece
ostași călăr calcă pe urmele noastre. Un
general strigă de: „fugi încatr'o veți”
s'audi. Numai Dancaire, Garcia, un fe-
cior frumos d'Ecija, pe care-l chema
Remendado, Carmen și eu nu ni-am
perdut curagiul; ceialți, lăsându-și ca-
tării pe loc, se ascuseră pe căile țe-
pișe dintre stânci, unde călăreții nu-i pu-
teau goni. Noi incă ni-am aruncat jos
bagagiul și le călcăm pașii. Într'aceia
inimicul tragea cu glonțe asupra noastră;
pentru întea oră în viața mea audiam
glonțele șuerându-mi pe lângă urechi,
dăr nu mă prea șpăriam. Toți ne-am mân-
tuit, afară debietul Remendado, pe care
il nimeri un glonț în coste. Eu vream
să-l ridic. „Boule”, strigă asupra mi
Garcia, „ce te năcăjesci cu el? Lăsa-l
acolo mai bine, decât să pierdi ciocēci
de lână”. — „Aruncă-l jos” strigă și

nouă numai bine și îndemână nu ni-a făcut. Căci înainte de toate, ignorându „Instrumentul fundațional” privitor la administrarea averii grănițarești și consfințit de însuși Maiestatea Sa Monarhul în conțelegere cu stăpânirea din Pesta, a făcut *nouă Statute*, prin care averea noastră ni-a dat-o pe mâna străinilor și a veneticilor.

Administrația fondurilor a maghiarizat-o. Școlile susținute din fundațiuni — precum sunt cele numite astăzi fundaționale — le-a desbrăcat de caracterul confesional. Pe învățătorii, cari erau membrii la o Reuniune de învățători de bună renume — „Mariana” — fără de scirea și învoirea lor i-au încorporat la Reuniunea de învățători comitatensă ungurească și a dat mandat la percepătorul fondurilor, ca din salariu să le subtragă tangenta de membri, ăr prin o aspră poruncă amenințătoare i-a somat ca să ia parte la ședințele amintitei Reuniuni ungurești.

Apropiându-se însă vremea de a-și depune sarcina de comisar, ce cu o adevărată rivnă absolutistică a purtat-o câțiva ani. — ăr ca noi să-l ținem minte și stăpânirea precum și șovinistii kulturgyletiști să nu-i potă imputa, că s'a făcut nevrednic de puterea lui încredințată — vărfa la toate a pus prin încercarea de a maghiariza instrucțiunea în școlile susținute din averea noastră.

Ca documentul lasă să urmeze aici alăturata ordonanță a comisariului regesc — îndreptată către administrația fondurilor centrale din Năsăud, ca spre ulterioară procedere să fiă comunicată învățătorilor dela școlile fundaționale. E remarcabilă această ordonanță cu respectul la cuprinsul ei. Ba e o mare cutezare din partea lui Banffy, când abuzându de putere, nesocotind legile existente față de naționalitățile nemaghiare, ba chiar și planul ministerial de învățământ prescris pentru școlile nemaghiare, la care însuși se provocă, vine fără nici un drept și poruncesce ca în școlile susținute din averea noastră să se învețe toate obiectele și în limba maghiară, să se cânte unguresce, să se propageze simțul patriotic — în înțelesul maghiar, ba chiar și la jocuri și gimnastică să se comandez unguresce.

C'ună cuvânt, învățătorii susținuți din averea cu mare preț câștigată de moșii și părinții noștri — conform voinei abusive a d-lui comisar — au să crească și să facă din copii noștri neași Unguri din creștet până în tălpi. Că ore le va succede acesta e mare între-

bare!? Dăr pentru cazul, că nu le va succede respective nu vor arăta prospecte de reușită — sunt amenințați cu pedepse, ba chiar cu destituire — după cum ne spune „Măria-Sa” în ordonanță.

Noi, la rândul nostru, trebuie să chibzuim ce ar fi de făcut spre apărarea noastră, — și să și facem deși în-tr'ală 11-lea cėsă.

— Ună grănițeră. —

SCIRILE ȚILEI.

Institutul pedagogic din Caransebeș. Inspectorul școlar regesc al Comitatului Caraș-Severin Franciscu Sutaș a raportat comitetului administrativ comitatensă, că la acest institut s'au ținut în decursul lunii Februarie a. c. examenile semestrale, la cari a asistat și el, și că progresul în general este acum cu mult mai favoritor, cu deosebire în învățarea limbei maghiare se observă la acest institut din an în an în înaintare decisivă tot mai îmbucurătoare. „Ce vor mai dice la acestea preinșii noștri amici, cari neconțenit ne înnegresc?” intrăbă „Foia Diecesană”. E tristă lucră, și-cem noi, că din pricina limbei unguresce se strimțoresc, deși fără voiă, studiile în adevăr de lipsă și interesante. Pentru șovinistii însă a sci unguresce însemneză „a fi cult”. Halal de-așa cultură!

In reprezentanța fundațiunii „Gozsdu” s'a ales, în locul răposatului membru din reprezentanță Iacobu Bologa, d-lu Parteniu Cosma, directorul „Albinei” din Sibiu, cu vot unanim, spune „Telegr. român”.

Comasare. Din Tirimă-mare ni-se scrie, că acolo s'a pus în lucrare facerea comasării. Doi ingineri, cărora li-s'a încredințat afacerea, sunt plățiți cu câte 3 fl. de jugăr. E temere, că locuitorii români și aici, ca în mai multe părți, vor rămâne păgubiți, deoarece inițiatorul comasării este proprietarul maghiar Tolvay Samu (pe romănesce Samuilu Hoșu) față cu care bieții locuitori nu și pot valida în deplină libertate dreptul lor, deoarece foarte mare parte din ei îi sunt dator cu sume mai mari, ori mai mici de bani. Din parte-ne dicem locuitorilor români, să nu întârzie a usa la timp de toate drepturile lor, ăr întră cât le lipsește independența din cauza datoriilor, mai bine ar fi, ca să și plătesc datoriile cu bani împrumutați dela vre-un institut

de credit romănesc, pentru-ca apoi să și potă apăra în deplină libertate moșile lor. Pote că tocmai acesta a așteptat-o proprietarul Tolvay, ca să aibă la mână pe Români împrumutându-le bani. Când se vor învețe odată minte țării române, să nu se mai incurce în afaceri de bani cu proprietarii unguri și evrei, cari numai binele nu li-lă voesc?

Se duelează deputații. Incidentele din dieta ungurescă au dat naștere la o mulțime de dueluri. Astfel Polony Geza, Gulacsy Gyula și br. Kaas Ivor au provocat la duel pe Krajcsik. Sefer Lászlo, prin deputații Lukacs Gyula și Horvath Adam, încă în decursul ședinței a cerut satisfacțiune dela Pulszky Karoly. Pe lângă aceștia se vorbește, că și colonelul de husari Elek Gusztav pretinde a i se da satisfacțiune cavalerescă din partea lui Polony, din cauză că acesta în mod necuviincios a vorbit în dietă despre cestiunea ivită între el și între ministrul de honveți; ba se dice că și contele Andrassy G. a provocat, în dietă, pe Polony la duel. — Frumose treburi „patrioticesc”.

Tărăboiu unguresc. Studenții unguri din Raab au demonstrat în contra locuitorului de director al școlii reale Iosifu Szabo, fiindcă li-a oprit școlarilor de a lua parte la serbarea din 15 Martie și de a purta cocarde. Din pricina asta, studenții academiei de drept i-au făcut unără țărăboiu mare tocmai de ziua lui onomastică. Poliția i-a cam jucat ceardașu, din care cauză studenții s'au plâns la căpitanul poliției. Se face cercetare.

Telefon în Clușiu. Ministrul Baross a promis, că va construi în Clușiu telefon, la casă decă se vor afla 20 de locuitori, cari să plătesc pentru acest scop o taxă de abonament de câte 6 fl. pe lună. Foile unguresce sunt sigure că numărul cerut al abonamentelor se va afla, și prin urmare telefonul se va construi cât mai curând.

Studenții unguri contra lui Rohonczy. Studenții unguri au hotărât să publice în diare o declarațiune contra deputatului Rohonczy, eventual să o afișeze. În această declarațiune deputatul e arătat ca om „laş” și „necavaler”, fiindcă a atacat cu arme pe un om nearmat și l'a insultat fiind rănit. Declarațiunea încheie cu o aspră esresiune de dispreț.

Afacerea Elek-Polony. Colonelul honvedu de husari a adresat președintelui camerei deputaților o scrisore, în care își exprimă consternarea sa pentru fapta lui Polony, dând în publicitate o afacere confidențială și combate cu hotărâre o asemenea procedere. De altă parte Elek a trimis doi oficeri la Polony, ca să i ceră esplicări. Polony a publicat în urma acesta o declarațiune, de cuprinsul, că scrisorile schimbate între Elek și ministrul de honveți nu le are dela nici un oficer de honvedu. Nu se crede că colonelul Elek se va mulțami cu această declarațiune.

Producțiunea corului bisericesc condus de d-lu prof. Nicolae Popovici.

În amorțela, ce a cuprins de un timp încoc societatea noastră brașovenă, a fost o idee de totu nemerită din partea d-lui N. Popovici a arangea producțiunea musicală-literară din Dumineca trecută. D-lu N. Popovici nu este numai un bun cântăret, ci totodată și un dibacu dirigentu de cor. Acesta a dovedit-o cu deosebire cu corul său dela biserica sf. Nicolae din Scheiu, care face serviciul D-deesc dela această biserică în adevăr înălțător și care s'a afirmat într'un mod atăt de favorabil și la producțiunea de Duminecă Corul d-lui Popovici constă mai cu semă din școlari dela școlile noastre medii, așa încăt prin acest cor gustul pentru o musică mai serioasă câștigă totu mai mult teren la tinerimea noastră și peste totu printr'ensulă cultura noastră musicală face un adevărat progres.

Tote cele patru coruri esecutate la producțiunea de Duminecă (Schubert: Pace vouă. Beethoven: Cântec de primăveră, N. Popovici: Imn festiv, și Ștefănescu: Cântec de laudă) au fost cântate în modul cel mai precis. Rareori avem ocaziunea a asculta în Brașov un cor mai bine alcătuit și mai bine disciplinat ca al d-lui Popovici. În corul al treilea: „Imn festiv” am avut ocaziunea a-lă aprăția pe d-lu Popovici și ca componist. Imnul său a trebuit să facă impresiune asupra ori și cui, atăt prin armonia sa, cât și prin desvoltarea sa, am pute dice aprăpe grandioasă. Acest imn a fost introdus de un solo de bas bine esecutat de studentul I. Russu.

Multu au contribuit la succesul musical al producțiunii, despre care e vorba, prin piesele lor esecutate pe violină și studenții G. Iuga și V. Popca. Dênșii au talentu pentru musică, și decă

Carmen. Obositu, am trebuit să-lă pun jos lângă un stan de piatră. Garcia veni și el și își descărca arma în capul bietului Remendado. „Om să fiă cel care îl va recunosc”, dise miserabilul țiganu privind la victima lui.

Etă, domnule, ce vieță frumoasă petreceam eu. Săra ne-am retras într'o pădurice ca să ne recreăm. N'aveam nici o bucată de pâne și sêmțiam amar lipsa catărilor. Dăr ce face Garcia? Scote nisce cărți de joc, face un foc mare și la lumina lui începe a se juca cu Dancaire. Eu m'am trântit jos să mă odihnesc și privind spre stele mă gândeam la Remendado, dicend în mine, că ar fi cu mult mai bine să fiu în locul lui. Carmen șgulită se puse lângă mine și din când în când începe să și lovască de olaltă castagnetele fluerând. După aceea plecându-se spre mine, ca și când mi-ar șopti ceva, mă sărută de două, de trei ori, în potriva voinței mele.

„Ești dracu?” i-am disu.

„Da”, răspuse ea.

După câteva ore de odihnă, Carmen plecă în Gancin și în cealaltă di dimineța ne trimise puțină pâne dela un păstor de capre. Totă ziua am rămas în pădurice și numai de cătră sără am plecat spre Gancin. Așteptam veste

dela Carmen. Dăr n'am primitu nimic. În ziua următoare am vedut doi catări mânați de o femeie și o copilă îmbrăcată frumos. Garcia dise: „Vedeți că St. Andreiu ne trimite catări și femei... imi voi face ale mele.”

Își luă numai decăt pușca și plecă pe cărare în sus ascundându-se în tufșu. Eu și Dancaire îl urmăim la o mică depărtare. Când am audit descărcătura de pușcă, am sărit din tufșu strigând asupra femeii care mână catării, să stea pe loc. Femeia vedându-mă, în loc de a se spăria, isbucni într'unu risu ironic: „Oh, lillipendii ce se par nisce cronini!” Era Carmen, care așa de bine își schimbă îmbrăcăminte, cât eu n'ășu fi cunoscut-o de loc, decă ar fi vorbit cu altă voce. Se scobori de pe catăr și vorbi încet cu Dancaire și Garcia, apoi întorcându-se spre mine imi dise: „Canari, ne vom vedé încă înainte de ce vei fi spëndurat. Acum merg în Gibraltar.... În curend veți audi despre mine.”

În curend Carmen ne incunosciunță că în cutare și cutare di, în cutare și cutare loc, călătoreșcu doi Englesi din Gibraltar în Granada. Cine are minte să pricepă. Englezii aveau mulți bani. Garcia voia să-i omore, eu cu Dancaire însă nu l'am lăsat. Li-am luat banii și orolagele căci aveam mare lipsă de

ele. Și totu așa, veți domnule, din contrabandist, am ajunsu cel mai mare banditu.

Dăr despre Carmen multă vreme n'am auditu nimic. Dancaire s'ar fi dus bucuros în Gibraltar, nu putea însă fiind că era foarte cunoscut în părțile acelea; Garcia de asemenea. „Așădăr să merg eu?” i-am întrebat răpit de gândul că voiu pute să vedu din nou pe Carmen, „să vedu așăder ce trebuie să facu?” — „Numai atăta; să te pui pe-o nae ori să mergi în Saint-Roc, după cum îți va plăce, și decă vei ajunge în Gibraltar, să sciricesc unde șede o vândătoare de ciocoladă ce are numele Rollona; decă ai aflat-o, vei sci din gura ei ce se petrece acolo”, dise ei. Ne am hotărât să mergem toți trei până la Gancin, prietini mei vor rămâne acolo, ăr eu, îmbrăcat în hainele unui vândător de pome, voiu merge în Gibraltar. În Ronda un om de ai noștri m'a câștigat un pașaportu de drum; în Gancin am căpătat un măgaru, l'am încărcat cu portocale și peni și am plecat.

Ajungend în Gibraltar am venit la convingerea, că Rollona e foarte bine cunoscută dăr că a murit și lucrul acesta m'a lămurit pe deplin, de ce s'a rupt întâlnirea între mine și Carmen.

M'am legat măgarul într'unu grajd și am eșit cu portocale prin oraș făcându-mă ca și când aș vinde. În faptă însă eu mă uitam în toate părțile să dau de vre-un cunoscut. Țiganii vedeam destui dăr nu cutezam să mă încred în ei. Eu vream să-i ispitesc pe ei și ei pe mine. Împrumutat începeam a ne pricepe unii pe alții, cunoscându-ne ca paseri bune; mai trebuia să sci că sunt și ei din ceta? După o umblare zadarnică de două zile n'am aflatu nimic nici despre Rollona nici despre Carmen. După puțină vândare, m'am pus de gând să mă întorc la soții mei, când etă că preumblându-mă pe la apus de sora dealungul unei strade, audu că strigă o voce femeiască dintr'o ferestă: „Vândătorule de portocale!” Imi ridicu ochii și vedu pe Carmen ședend pe un fotoliu alături c'unu ofiteru, care purta îmbrăcăminte roșă, avend astfel aparița unui lord. Carmen era îmbrăcată minunat, în pėru avea un piept de aur, pe umeru un șalu, și rochiă de mătase. Englesul, rumpend rău limba spaniolă, strigă să mergu în sus, căci domna vră portocale; ăr Carmen imi dise în limba bască: „vino și nu te mira de nimic!”

(Va urma.)

voră urma înainte cu diligență, voră pute ave succesele cele mai frumoase.

Partea literară a fost reprezentată prin două declamațiuni și prin o disertațiune. Studentul I. Popovici a priceput destul de bine a reproduce poesia lui Alexandri „Frații Jderi“ și a espune: „Cum trebuie să-și arate un elev recunoscința sa față de institutul, la care a studiat“, ăra studentul A. Danciu a produsă multă ilaritate prin declamațiunea sa: „Răsbunarea șorecilor“, de Gr. Alexandrescu.

Felicităm pe d-lă N. Popovici pentru succesul obținut, și amă dori ca peste tot să aibă coriști așa de buni și așa de zeloși, ca cei dela corulă seu bisericesc.

Succesul material al producăiunei, după cum auđim, încă este destul de imbucurător. Se scie, că venitul este destinat pentru fondul școlarilor sêraci și bolnavi.

Literatură.

Gazeta Sătenui, revistă ilustrată, R.-Sarat. — Abonamentul 10 lei pe an. Sumarul Nr. 1 (121). — Anul VI, Februarie 1889. — Incepem anul al VI-lea, Redacțiunea; 4 Martie anul 1889: Gazeta Sătenui. — Irigațiunile în România, C. C. D. — Linia ferată R.-Sarat—Făurei, Sătucenul. — Abdicarea regelui Serbiei Milanu, ? — Calul românesc și calul rusesc. Sătucenul. — Cronica agricolă, C. C. Datulescu. — Flôrea sôrelui ca plantă agricolă, oleginosă și împodobitoare, C. D. D. — Strălucirea luciferului, X. — Plopile cu frunze verzi, Lys. — De ce s'a regretat mórtea arhiducelui Rudolf, C. — Corôna bêtânei, M. L. C. — Mărul spinos învôltă de Egipt, Plantele otrăvitoare sălbatice, C. — Din țără, X. — Din localitate, X. — Buletinul comercial, Miscelenea, Unu economu român. Supliment: Bursucul seu un vênat primejdios, comedă în cinci acte, N. A. Bogdan. — Statua lui Mironu Costin. Gravuri negre: Vederea generală a unei grădini stilu al XVII-lea véc. Ciurma fetei. Mironu Costin. Mironu Costin cetind la curtea lui Ioan al 3-lea. Arestarea lui Mironu Costin. Gravuri în o color: Reservoriu de apă ridicat pe stânci și disimulat cu ruine. Aspectul general al mării seri Slewelyn de Orchidie. Têranul călare. Cadru Alegoric. Arhiducele Rudolf și Archiducea Stefania. Lanțurile magice. Gravuri colorate: Flôrea sôrelui din California. Stramonia de Egiptă duplă. O planșă mare în mai multe color de încadrat. Acastă interesantă revistă pentru toți a intrat din Februarie în al VI-lea an. E publicatiunea cea mai ieftină și mai bine ilustrată din România. Abonatul primisce, pentru 10 lei trimesi înainte, revista în timp de un an de dila, d'asemenea, ca premiu gratuit, una din colecțiile complete și broșuri a anilor II, III, IV și V cu tôte tablourile. Fiecare număr cuprinde: 16 pagine, a 2 colone, materiă interesantă și variată de cunoscințe trebuinciose fie-căruia, împodobite cu număröse gravuri de totu solum admirabil executate, câte 2 cromolitografii și câte o planșă mare în mai multe color de încadrat. Gazeta Sătenui mai dă și, gratuit, broșuri și suplimente de 8 și 16 pagine. Gazeta Sătenui va ține, în cursul acestui an, în curent pe cetitorii săi, atât prin articole cât și prin ilustrațiuni relative, cu Expozițiunea din Paris. Unu număr de probă se trimite franco și gratis. A se adresa ori ce privesc Redacțiunea și Administrațiunea d-lui C. C. Datulescu directorul „Gazetei Sătenui“ la R.-Sarat (România).

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1889.

Raportul secretarului general asupra lucrărilor făcute în anul 1888—89.

(Urmare).

I. Ședințele de peste an.

Ședințele săptămânale au fost ocupate cu diferite chestiuni științifice și cu cetirea unui însemnat număr de memorii, precum și cu discuțiuni asupra intereselor materiale ale Academiei.

Voiu enumera în scurtă lucrările cari s'au cetit, seu cari au fost pre-

sentate Academiei, precum și comunicările cele mai însemnate ce i s'au făcut.

În ședința dela 13 (25) Mai membrul corespondent al Academiei, d-lă Ioan Calenderu, a cetit un „Studiu asupra legii celor XII Tabule“.

În ședința dela 4 (16) Novembre d-lă A. Odobescu a cetit memoriul său despre „Ornamentele în forma de cap de bou și anume despre rhytonul de argint descoperit la Poroina și aflat actualmente în Museul de anticități din Bucuresc“.

În aceeași ședință colegul nostru d-lă V. A. Urechia a cetit un memoriu despre „Archimandritul Vartolomeiu Măzăreanu“, care în secolul trecut a desvolat o însemnată activitate literară, rămasă până astăzi cu totul necunoscută.

În ședințele din ultimele patru luni, d-lă Urechia a prezentat o serie de comunicări și memorii asupra mai multor chestiuni din istoria națională, lucrări pline de interes și sprijinite pe documente în cea mai mare parte nepublicate până acum. Etă lista acestor comunicări și memorii:

Pe file de ceaslov (Note istorice manuscrise din anii 1788—1799).

Sigilul târgului Peatra (Județul Neamțului).

Document referitor la limba română (Hrisov dat de Mironu Barnovsch Moghilă Voevod la 20 Septembrie 1626).

Documente dintre anii 1769—1800 relative la ocupațiunea rusescă a lui Rumanțov.

Documente noue din anii 1820—1831; acte oficiale schimbate între administrațiunea rusescă și Mitropolitul Moldovei și divanurile țerei.

Despre unele documente autografe ale Mitropolitului Moldovei Varlaam.

Despre mănăstirea din Cetatea Nemptului și despre domnița Ruxandra, fca lui Vasile Lupu.

Despre nisce relațiuni manuscrise asupra invasiunii rusesci dinaintea păcii dela Cucuic-Cainargi.

Despre un moratoriu dat de Ionița Sturdza Vodă la 1825 Iulie 28 pentru plata datoriilor vornicului Vasilie Rosetti.

Serie de documente istorice dintre cele mai însemnate din archiva Mănăstirei Nemptului.

Memoriu despre Stefanu Tomșa.

Memoriu despre nouele documente probând înrudirea vornicului Bucioe cu Cantacuzinii și cu Vasile Lupu.

Documente relative la Bogdanu Voevodu tatăl lui Stefanu cel Mare.

În ședința dela 9 (21) Septembrie Bibliotecarul Academiei a făcut o relațiune asupra unui document autograf scris românesc de Petru Vodă Șchiopul la 1586 Mai 15, document care se află în Archivele Statului la Veneția și pe care d-lă Bianu l'a prezentat în facsimile fotografic. Totu în acea ședință d-sa a atras atențiunea Academiei asupra unor prețioase documente din Archivul Imperial de stat din Viena, documente dela diferiți Domni ai Moldovei din secolul XV, scrise în limba slavonă și de o deosebită însemnătate.

În luna Ianuarie Academia a primit dela d-lă Ioan Bogdanu, care se ocupă cu studii slavice, o lucrare asupra documentelor dela Viena amintite mai sus. Acestu tineru studios și activu a trimis și o altă lucrare de o însemnătate deosebită, care este descrierea manuscriselor slavo-române din Biblioteca Imperială dela Viena.

Academia a luat decisiuni ca memoriile prezentate să se publice în *Anale*; o parte din ele s'au tipărit și v sunt cunoscute, ăr celelalte se vor tipări în cursul anului viitoru.

La 14 (26) Octomvre s'a prezentat Academiei un memoriu al d-lui Ioan Otescu asupra postulatului lui Euclid. Lucrarea s'a trimis spre cercetare secțiunei științifice.

În ultima ședință ordinară, ținută la 3 (15) Martie, d-lă membru corespondent St. C. Hepites a prezentat spre

a se publica în „Anale“ lucrarea sa: „Studiu asupra chimei Bucurescilor în anii 1885—88. Partea I.“ Lucrarea s'a trimis spre cercetare secțiunei științifice.

În ședința dela 13 (25) Ianuarie d-lă Urechia a comunicat Academiei descoperirea unei interesante peceți vechi a orașului Romanu. Pecetea se află pe un document dat de autoritatea acestui târgu la începutul secolului XVII și costă dintr'un cap de lupu având împrejur legenda în limba latină gravată în litere monachale. — Academia a exprimat dorința ca acestu document dimpreună cu importantul seu sigil să se procure în originalu seu în fotografie.

În ședința dela 10 (22) Februarie s'a prezentat Academiei o nouă publicațiune despre călătoria în China a spătarului Nicolae Milescu, publicațiune făcută în limba rusă de d-nii P. A. Sircu și A. Ivanovski dela St. Petersburgu. D-lă Hașdeu a analizat cuprinsul acestei publicațiuni și a vorbit despre greșala făcută de unii scriitori, între cari și d-lă Sircu, de a crede că Milescu a fostu grec de neam.

Cu aceeași ocaziune d-lă I. Bianu, membru corespondent, a atras atențiunea Academiei asupra relațiunilor lui George Stefanu Voevod cu regele Suediei și a adus la cunoscință, că a mijlocit ca să se procure copii de pe documentele privitoare la aceste relații, cari se vor afla în Archivele Suedeze.

Colegul nostru d-lă V. A. Urechia, la 23 Septemvre, a vorbit despre mormintele vechi din biserică sf. Nicolae dela Iași deschise cu ocaziunea lucrărilor de restaurare. Academia a procurat informațiunile oficiale despre obiectele vechi găsite în aceste morminte.

Voind a lua și dânsa parte la serbarea inaugurării statuei lui Mironu Costin, marele cronicar și om de stat al Moldovei din secolul XVII, care s'a ridicat la Iași prin stăruințele neobosite ale d lui V. A. Urechia, Academia a însărcinat pe colegul nostru d-lă N. Ionescu să o reprezinte.

(Va urma.)

Mulțamită publică.

[Fine din Nr. 56].

Sabinu Piso, protopopu gr. or. din Agnita, Ioan de Preda, avocat din Sibiu, Dr. Remus Roșca, redactor din Sibiu și Ioan Todescu, preot gr. or. din Buciumu câte 2 fl.; George Barițu, membru academ. rom. din Sibiu, George Dima, prof. sem. din Sibiu, Petru Drăgits, candid. de adv. din Deva și N. N. din Sibiu câte 1 fl. 50 cr.; D-lă Eugen Branu, candid. de adv. din Sibiu, Constantin Bugarseky, comerciant din Sibiu, Basilu Popu de Harsány, avocat din Sibiu, Iuliu Hossu, subinspector de dare din Sibiu, Gustavu Iekim, comerciant din Sibiu, Aloisiu Menschik, c. r. intendant supr. din Sibiu și Stefanu Stroia, v.-notar comit. din Sibiu câte 1 fl.; Anonim din Sibiu, I. B. din Alba-Iulia, I. Bardoși, sublocot. c. r. din Sibiu, Nicolau Babeșu, funcț. la Agent. „Transilvania“ din Clușu, Nicolau Hențiu, notar comun. din Săliște, domna Iulia Jikeli din Sibiu, d-șora Adele de Molnar, din Sibiu, d-lă I. M. din A. R., N. N. din Sibiu, N. N. din Sibiu, N. N. din Sibiu, N. N. din Sibiu, N. N. din Sibiu, d-șora Lucreția Popescu, profesoră la școla elementară de fete din Sibiu, d-na Valeria Popescu, socie de func. de bancă din Sibiu, d-lă conte Max de Schönfeld, c. r. general-majoru din Sibiu, Constantin Stezară, c. r. căpitan în pens. din Sibiu și Eremia Welleanu, c. r. majoru din Sibiu, câte 50 cr. — Suma suprasolvirilor și ofrandelor intrate 196 fl. v. a. Venitul brut al balului a fost de 711 fl. 50 cr., din care după subtragerea speselor de 377 fl. 99 cr. rezultă un venit curat de 333 fl. 51 cr., adecă: Trei sute trei-deci și trei florini 50 cr. v. a.

Totu la acestu locu venim a esprima mulțamita noastră „Reuniunei de lectură română“ din Timișora pentru sincera colegialitate și valorosul spriginu, cu care ne-a onorat prin împrumutarea costumelor de lipsă la reprezentarea jocurilor naționale „Românulă“ și „Bă-

tuta“, cari astfel au produs un efect strălucit.

Primescă în fine mulțamita noastră și Comisiunea administrativă a capelei militare dela regimt. c. r. de inf. Nr. 31, pentru scădemântul de taxă în suma de 10 fl., oferit în favorul Reuniunei.

Din ședința comitetului reuniunei femeilor române din Sibiu, ținută la 15 Februarie 1889.

Maria Cosma, Dr. Octavianu Russu, presidentă, secretariu.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“

(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta)

Budapesta, 26 Martie. Oamenii din cele mai de jos pături ale poporului au demonstrat ăr, ăr au fost împrăștiți cu baioneta și cu sabia de cătră poliția și de cătră miliția. Sêra a fost liniște.

Berlinu, 26 Martie. Consiliul federalu a trimis proiectul de lege privitoru la modificarea legii penale și a legii de pressă la comisiunea justițiară.

Belgradu, 26 Martie. Sgomotul despre o apropiată întelnire a regelui Alexandru cu Țarul nu e adevăratu.

DIVERSE.

Emigrarea din Germania. În 1888 au emigrat din Germania prin porturile germane în țările transmarine 80,671 Germani, precum spune raportul comisarului imperialu. Numărul emigranților a fost cu 1198 mai mare ca în 1887. Cei mai mulți emigrăz din Prusia, Posen, Pomerania, Hannovera, Schleswig-Holstein, Hessen-Nassau, Silesia, Saxonia, Țările renane, Vestfalia, Bavaria, Würtemberg, Mecklenburg-Schwerin ș. a. Părțile în care emigrăz sunt: Statele unite ale Americii de nord, America de nord engleză, Mexico, America centrală, India vestică, Brasilia, Argentina, Peru, Chile, Africa, Asia, Australia și Polynesia.

Rectificare. În numărul de ăr al fôiei noastre, la interpelarea deputatului Eötvös făcută în dieta ungrăscă, fiind vorba despre cheltuelile ce se vinu pe comitatul Bihorului, este a se ceti 700,000 fl. și nu numai 70,000.

Cursul pieței Brașov

din 24 Martie st. n. 1889.

Bancnote românesce	Cump.	9.52	Vënd.	9.54
Argint românesc	-	9.45	-	9.48
Napoleon-d'ori	-	9.61	-	9.63
Lire turcesce	-	10.84	-	10.88
Imperial	-	9.84	-	9.88
Galbini	-	5.62	-	5.65
Seris. fonc. „Albina“ 6%	-	101.—	-	—
„ „ „ 5%	-	98.50	-	99.—
Ruble rusesc	-	127.—	-	128.—
Discountul	-	6 1/2—8%	-	pe anu.

Cursul la bursa de Viena

din 22 Martie st. n. 1889.

Renta de aur 4%	-	102.25
Renta de hârtia 5%	-	94.40
Imprumutul căilor ferate ungare	-	146.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	-	99.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	-	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	-	114.60
Bonuri rurale ungare	-	104.75
Bonuri cu clasa de sortare	-	104.75
Bonuri rurale Banat-Timiș	-	104.75
Bonuri cu cl. de sortare	-	104.75
Bonuri rurale transilvane	-	104.75
Bonuri croato-slavone	-	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresc	-	99.85
Imprumutul cu premiul unguresc	-	141.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	-	129.75
Renta de hârtia austriac	-	83.55
enta de argint austriacă	-	83.90
Renta de aur austriacă	-	111.55
Losuri din 1860	-	142.30
Acțiunile băncei austro-ungare	-	891.—
Acțiunile băncei de credit ungar.	-	311.15
Acțiunile băncei de credit austr.	-	304.50
Galben împărătesc	-	5.71
Napoleon-d'ori	-	9.60 1/2
Mărci 100 imp. germane	-	59.42 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	-	121.70

Editor și Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cancelaria Negruțu

în Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania

DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XIII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numeri câte de 2—3 cōle cu ilustrațiuni frumōse; și publică articlii sociali, poesii, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiuni literare și științifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriā și străinătate; și prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviđilorū din familiā o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci, lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postali.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ cōle, și publică portretele și biografiile arhieriorū și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciințelorū teologice și între aceștiia mulțime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocațiuni, mai alesū funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolaricā și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postali.

Colectanții primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.

Numeri de probă se trimitū gratisū ori-cui cere.

Totū de aci se mai potū procura și următorele cărți din editura propriā:

Renascerea limbii romānesci în vorbire și scriere invederitā și apretiatā de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei împreună 1 fl.

Merinde dela școlā seu invēțaturi pentru poporū culese din diarulū unui scolarū de Dr. Georgiu Popa. — Opulū acesta, pentru povēțuirile lui valorōse, are sē ocupe unū locū de frunte în bibliotecile nōstre poporale. D-lū autorū a avut nimerita idee, de a publica prin opulū de față unū diarū de școlā, ce și-lū făcuse ca elevū de anul I alū școlēi poporale superiōre din Cămpeni, va se dīcă pe când era în alū 4-lea anū de școlā. În acestū diar se cuprindū diferite impresiuni din copilăriā, atātū din școlā câtū și afarā de școlā: o colecție bogatā de diferite povēțuri primite dela invēțatorulū său, pe cari autorulū le-a prelucratū și desvoltatū cu multā ingrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la moralā, religiune, naționalitate, igienā, economie, istoriā etc. etc. se aflā în acestū opū, așa că singurū numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitululū despre fumatū, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajunsū pentru a merita sē nulipsescā din nici o bibliotecā poporală romānescā. Opulū cuprinde 289 pagine 8° — Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariulū. Novelā originalā e Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorului. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelā originalā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelā originalā. — Continuarea novej: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinar. Prețulū 15 cr.

Miseriile sociale. Novelā de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Fântāna dorului. Novelā poporalā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladā de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Bunica și Nepoțelulū. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē G. Simu. Prețulū 10 cr.

Probitatea în copilăriā. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvē. Prețulū 10 cr.

Elū trebe se însore. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Branda seu Nunta fatalā. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novelā istoricā naționalā. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune is-

toricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberā de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediā în 5 acte după Euripide, tradusā în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicā ținutā în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicorā, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Reginei Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și violele, poesii poporale, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosā seu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sătenului Romānū. Cartea III și IV, cuprindū materii forte interesante și amuzante. Prețulū la ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulū 30 cr.

Colectā de recepte din economiā, industriā, comerciū și chemiā. Prețulū 50 cr.

Economia pentru școlēle popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramatica limbii romāne pentru școlēle poporale în trei cursuri, de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năsăudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publicā cu rescriptulū de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulū 30.

Nu mē uita. Colecțiune de vierșuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducătore la propunerea calculărei în scola poporală pentru invēțatori și preparanđi. Broș. I. scrisă de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cuvēntări bisericesci în tōte serbătorele de peste anū de Ioanū Papiu. — Unū volumū de peste 24 cōle 8° mare, hārtiā finā. — Numele d-lui I. Papiu este multū mai bine cunoscutū clerului romānū, decâtū sē fiā de lipsă a mai recomanda acestū nou productū alū d-sale. Clerulū romānū a invēțatū a'i apretū scrierile d-sale pentru însemnata lorū valōre literarā. — Noulū tomū de predicī întrece însă tōte volumurile de predicī edate până acum, prin întocmirea sa — avēndū o notiță

istoricā la fie-care serbătore, — care arată timpulū introducerei, fazele prin cari a trecutū și modulū cum s'a stabilitū respectiva serbătore. — Prețulū unui esemplarū cu porto francatū e 2 fl. v. a.

Cuvēntări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mōrte, întocmite de Ioanū Papiu. — Acestū volumū de peste 24 cōle cuprinde: 8 cuvēntări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mōrte, 4 pentru casuri ordinare de mōrte întēplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de mōrte, 4 la înmormāntarea omenilor bētrāni, 5 la înmormāntarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mōrte speciali; — apoi pe mai bine de patru cōle urmēzā o mulțime de iertăciuni precedate de o întocmire generalā în iertăciuni, și anume: 1 iertăciuniile bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbatū, 3 — a părintelui dela fi, 4 — a mamei dela fi, 5 — a fiilorū dela părinți, 6 a fratelui său surorēi dela frați și surori, 7 — a nepoților dela moși, mōșe, bunī, bune, străbunī, străbune, 8 — a nepoților dela unchiu și mătușe, 9 — dela nemuri și consāngenī mai depārtați, 10 — dela consoți de aceeași ocupațiune. 11 — dela binefăcătōri, amici cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandāmū clerului romānū acestū bogatū volumū de cuvēntări funebrale și iertăciuni lucrate amēsurați tuturorū cerințelorū preoței fungente la casuri funebrale. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 2 fl. v. a.

Cuvēntări bisericesci, tomulū III, scrise de Ioanū Papiu. — Acestū tomū cuprinde predicī pe Dumineci și se estinde pe 12 cōle 8° mare. — Prețulū unui esemplarū speditū franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicū seu concordanțele tradițiunei în două limbi — romānă și latinā, tractezā despre primatulū bisericeei și se estinde pe 22 cōle 8° mare. — Scrisū de Ioanū Papiu. — Opulū acesta a fostū recensatū favoritorū și laudat și de foile străine. — Prețulū unui esemplarū speditū franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei seu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spiritualā a omului, despre relațiunile și scopulū lui espuse în modū popularū de profesorulū Dr. Iosifū Frapporti și prelucrate în traducere liberā (cu facultate dela autorulū) de Ioanū Papiu. — Acestū opū, care se estinde pe 11, cōle 8°, e forte acomodatū ca premiu pentru cei ce absolvā școlā poporalā, se vinde cu prețulū numai de 50 cr. esemplariulū speditū franco.

Manualū cateheticū pentru primii ani școlasticī, prelucratū după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostū profesor

de s. scripturā, cateheticā și metodicā în seminariulū archidieceșanū din Blășiu, actualmente vicarū archiepiscopescū în Făgărașū. — Acestū opū de mare însemnătate pentru literatura cateheticā romāna este o prelucrare liberā, schimbāndū unele aplicări practice cu altele recerute de relațiunile și lipsele băieților nōștri, ēr ceremoniele bisericesci înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica nōstrā romānā. În note se arată și procederea ce are sē o observe catechetulū față cu discipulii săi. Acēstā scriere are sē fiā unū îndreptarū în mână catechetilorū, invēțatorilorū și a părinților la instrucțiunea religiōsā-moralā, ce au sē o dea micilorū băieți. — Prețulū unui esemplarū din acestū opū, — care pōrtā clausula aprobārei prea ven. Ordinariatū metropolitanū din Blășiu și care cuprinde 222 pag. 8°, avēndū mai multe poesii în textū, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfinți Părintelui nostru Ioanū Gurā-de-Aurū la epistolele sfântului apost. Paulū cătrā Titu și Filemonū. Traduse de Constantinū Morariu. Prețulū unui esemplarū cu porto francatū e 60 cr.

Dumneșcesca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioanū Chrysostomū compusā din operele acelu sântū părinte, de Ioanū Boroșiu parochū gr. cat. și ases. consist. Prețulū unui esemplarū cu porto-francatū e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulū sufletului. Carte bogatā de rugăciuni și cāntări bisericesci, forte frumosū ilustratā. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pānzā 80 cr., legatū mai fin 1 fl., legatū în piele 1 fl.30, în legăturā de luxū 2.50—2.80

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticicā de rugăciuni și cāntări bisericesci — frumosū ilustratā, pentru prunci scolarī de ambe secșele. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pānzā 26 cr.

Cărticicā de rugăciuni și cāntări pentru prunci scolarī de ambe secșele. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Născătōrei de D-șeu urmatū de mai multe rugăciuni frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplar legat speditū franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla (Sz-ujvár. — Transilvania), unde se cumpără acțiunile tuturorū băncilorū romāne cu prețurile cele mai bune.

Rugāmū pe domniū abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei sē binevoiască a scrie pe couponulū mandatului postalū și numerii de pe fāșia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovū.